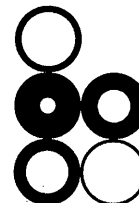

Danske Regioner

NOTAT

DANSKE
REGIONER

12-09-2007

Sag nr. 07/1968

Dokumentnr. 38134/07

Høringsvar til "Grønt ansvar. Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling".

Regeringen har udarbejdet en bæredygtighedsstrategi med mange gode konstruktive indspil til det fremtidige arbejde med bæredygtig udvikling.

Der er dog fra Danske Regioners side en dyb undren over, at regionernes rolle i forhold til bæredygtig udvikling kun er nævnt ganske få steder i strategien.

Regionerne har en vigtig rolle at spille i forhold til fremtidig bæredygtighed og prioriterer et miljømæssigt bæredygtigt samfund højt. Regionsrådene har via den regionale udviklingsplan til opgave at skabe udvikling på et bæredygtigt grundlag, og regionsrådene er myndigheder på råstofområdet og jordforureningsområdet.

Danske Regioner ser det som altafgørende, at der er et tæt og aktivt samarbejde med alle aktører inden for naturforvaltning, landbrug, øvrige erhverv og aktører, der har betydning for det nuværende og fremtidige miljø.

I det følgende præsenteres, hvordan regionerne allerede bidrager eller kommer til at bidrage til at indfri regeringens målsætninger om et bæredygtigt samfund.

Den regionale udviklingsplan

Når regeringens målsætninger for bæredygtighed skal indfris, har regionerne - som ansvarlige for at fremlægge den regionale udviklingsplan - en særlig rolle. Udviklingsplanen beskriver en ønskelig, fremtidig udvikling for regionens byer, landdistrikter og udkantsområder, herunder også den miljømæssige udvikling.

I henhold til planloven beskæftiger den regionale udviklingsplan sig med temaerne natur, miljø og rekreative formål, erhverv og turisme, beskæftigelse, uddannelse og kultur, og planen skal redegøre for sammenhængen til statens og kommunernes planer for infrastrukturen. På alle områder skal der tages centrale miljøsyn. Den regionale udviklingsplan er desuden et indspil til landsplanredegørelsen.

Med den regionale udviklingsplan tager regionerne ansvar for at bidrage til en bæredygtig udvikling, bl.a. gennem den tilrettelagte dialogproces, hvor politikere, erhvervsliv, organisationer, foreninger og borgere sammen bidrager og tager ejerskab til en vision for den regionale udvikling.

Bæredygtig udvikling står højt på dagsordenen. Det kommer blandt andet til udtryk i de etablerede temagrupper, som regionerne har nedsat om f.eks. naturbeskyttelse og miljø, vækst og bæredygtighed, vedvarende energi, og tilgængelighed og infrastruktur. I temagrupperne bidrager de regionale parter i fællesskab til den regionale vision for en bæredygtig udvikling.

Vækstforas erhvervsudviklingsstrategier

De seks regionale vækstfora har i begyndelsen af 2007 udarbejdet regionale erhvervsudviklingsstrategier. Energi og miljø indgår mange steder som et prioriteret indsatsområde i strategierne.

Vækstforaene indstiller, hvilke projekter der bør støttes af regionsrådets erhvervsfremmemidler og strukturfondsmidlerne. Der vil ad den vej blive igangsat initiativer for omkring 1 mia. kr. årligt.

Med udgangspunkt i de regionale styrkeområder forventes vækstforaene i den kommende tid at investere i udvikling af vedvarende energi og bæredygtige teknologier eksempelvis inden for byggeri, fødevarerindustri, landbruget, turisme, affaldshåndtering mm.

Andre regionale initiativer er eksempelvis etablering af en forskerpark for underleverandører til vindmølleindustrien og tilbud om netværksdannelse og rådgivning til virksomheder, der ønsker at påtage sig et øget miljømæssigt ansvar.

Det bør endvidere nævnes, at samarbejdet om udvikling af vedvarende energi samt miljø- og energieffektive teknologier er en vigtig del af de partnerskabsaftaler, som alle vækstfora i juni måned 2007 har indgået med regeringen.

Trafik og transport

Regeringens oplæg indeholder en række målsætninger om reduktion af generne ved transport herunder CO₂, partikler og støj, som Danske Regioner kan tilslutte sig. I oplægget beskrives en række tiltag der skal fremme disse målsætninger. Der er dog to punkter, hvor oplægget ikke har en tilstrækkelig klar fokus:

Regeringen påpeger vigtigheden af en sammenhængende planlægning, som et redskab til at reducere ulemperne ved trafik. Det kan Danske Regioner tilslutte sig. Derfor undrer det også, at den regionale udviklingsplans betydning ikke er nævnt. Den regionale udviklingsplan har netop til opgave at skabe balance i en region og mellem regioner, mellem lokalisering af boliger, erhverv og infrastruktur, i en dialog mellem staten, regionerne, kommunerne, erhvervslivet, uddannelsesinstitutioner mv. Dette er et centralt grundlag for en sammenhængende planlægning, samt for at skabe grundlag for en bedre udnyttelse af den kollektive trafik.

Danske Regioner savner endvidere, at den kollektive trafiks rolle nævnes mere direkte i forhold til løsning af trængselsproblemerne og reduktion af støj, CO₂-udslip og partikler. Det handler om f.eks. anvendelse af Intelligente Trafik Systemer, eksempelvis busprioriterede lyskryds, og om udbygning af terminaler, således at det bliver lettere at skifte mellem bus, tog, privatbiler og cykler. Hertil kommer, at en generel opprioritering af den kollektive trafik er en forudsætning for, at kollektiv trafik kan tage en større andel af væksten i transportbehovet. Her tænkes både på busser, togtrafik, letbaner og metro.

Jordforurening

Side 4

Vand er et centralt indsatsområde for Regeringen med det mål at skabe godt grundvand. Regeringen skal i henhold til EU's vandrammedirektiv have udarbejdet vandplaner for hele landet i 2009. Disse skal følges op af indsatsplaner, der skal sikre, at målsætningerne for såvel grundvandet som overfladevandet nås.

I den forbindelse bør man være opmærksom på jordforureningsområdet.

Indsatsplanerne skal udarbejdes i samarbejde mellem staten, regionerne og kommunerne, hvis målene skal opfyldes. Regionerne sikrer som myndighed på jordforureningsområdet grundvandet ved at opspore og fjerne forurening. Hermed forhindres rensning af drikkevandet og lukning af indvindingsboringer. Jordforureningsloven beskæftiger sig i dag alene med trusler mod sundheden og mod grundvandet. I forbindelse med vandplanlægningen, skal der tages stilling til, hvordan truslen mod overfladevandet skal håndteres.

Regionerne er parate til at påtage sig et medansvar for at vandmiljømålsætningerne opfyldes. Regionerne kortlægger allerede i dag jordforurening og tilrettelægger oprydningen således, at der kan sættes ind, der hvor nytten er størst. Arbejdet er i henhold til jordforureningsloven koncentreret om risiko for grundvand og menneskers sundhed, men bør også omfatte truslen mod overfladevandet.

Råstoffer

Bygge og anlægsaktiviteten er høj i Danmark. Byudvikling og udbygning af infrastruktur lægger pres på råstofindvindingen. Regionerne tager via kortlægningen af råstoffer og udarbejdelse af råstofplanerne ansvar for denne udvikling og sikrer dermed at udnyttelsen af Danmarks råstoffer foregår bæredygtigt.

Råstofgravning er et kraftigt indgreb i natur og landskab. Regionerne kan medvirke til, at råstofudvindingen sker på en forsvarlig måde ved at beskrive, hvorledes den efterbehandlede råstofgrav kan indgå i en hensigtsmæssig regional udvikling. Råstofgrave efterbehandles ofte med natur og fritidsformål for øje, hvorved regionerne er med til at skabe naturværdier til kommende generationer.

Regionerne er medlem af miljøcentrenes Vand- og Naturråd, og følger derfor arbejdet med vand- og naturplanlægningen tæt. Regionerne har desuden på vand- og naturområdet en koordinerende rolle i forhold til kommunerne, da kommunernes høringssvar skal vurderes i forhold til den regionale udviklingsplan, råstofplanlægningen og jordforureningsindsatsen.

Grønne indkøb

I forhold til miljørigtige indkøb nævnes der i Regeringens bæredygtighedsstrategi intet om regionernes indsats. Samtlige regioner har vedtaget eller er i gang med at vedtage en politisk vedtaget indkøbspolitik, som omfatter miljøhensyn. Miljøhensynene omfatter bl.a. de kriterier, som publikationen fremhæver som væsentlige på indkøbsområdet. Desuden er der i regionernes fælles indkøbsstrategi medtaget miljøhensyn. Strategien revideres løbende bl.a. for at sikre, at den til en hver tid omfatter relevante initiativer på bl.a. miljøområdet.

Danske Regioner og regionernes indkøbschefer deltager samtidig aktivt i regeringens panel for professionelle miljøbevidste grønne indkøb og bidrager derved til erfaringsudveksling og fælles miljøinitiativer på indkøbsområdet. Undersøgelserne fra panelet har flere gange vist, at regionerne ligger helt i front med hensyn til miljørigtige indkøb i den offentlige sektor.

Regionerne anvender også Elsparefondens indkøbsvejledning i forbindelse med udbud. Danske Regioner er i dialog med Elsparefonden om et formelt samarbejde for at sikre korrekte miljøkriterier i komplicerede udbud, f.eks. ved indkøb af scannere.

Lokal Agenda 21

I henhold til planloven skal regionerne inden udgangen af 2007 udarbejde og offentliggøre en redegørelse for strategi for regionens bidrag til en bæredygtig udvikling i det 21. århundrede.

Det er således ikke kun kommuner, men også regioner, der skal udarbejde Lokal Agenda 21 strategier. Lokal Agenda 21 er jo netop en indsats for, hvordan myndighederne konkret kan fremme en bæredygtig udvikling i regionen, kommunen og lokalsamfundet.

Strategien skal for regionernes vedkommende indeholde regionsrådenes respektive politiske målsætninger for det fremtidige arbejde inden for følgen-

de indsatsområder: Mindskelse af miljøbelastningen, fremme af en bæredygtig regional udvikling, inddragelse af befolkningen og erhvervslivet i det lokale Agenda 21-arbejde og fremme af et samspil mellem beslutningerne vedrørende miljømæssige, trafikale, erhvervmæssige, sociale, sundhedsmæssige, uddannelsesmæssige, kulturelle og økonomiske forhold.

Altafgørende for Lokal Agenda 21-indsatsen er, at den bygger på og forudsætter en dialog- og involveringsproces mellem regionerne og aktører i regionen, dvs. borgere, borgergrupper, virksomheder, institutioner, foreninger og organisationer.

Desuden lægger regionernes generelle strategiske rolle op til at facilitere og styrke samspillet med og mellem regionens aktører, herunder kommunerne, med henblik på at fremme en indsats for en bæredygtig regional udvikling.

Det er derfor vigtigt, at Lokal Agenda 21-indsats, herunder sammenhængen mellem det regionale, kommunale og lokale arbejde med Lokal Agenda 21 i højere grad fremhæves i den nationale strategi for bæredygtig udvikling.

Internationalt samarbejde

Regionerne deltager i en række internationale samarbejder, hvoraf mange forholder sig til eller direkte arbejder med bæredygtig udvikling. Dette har betydning for regionernes og Danmarks mulighed for at imødegå de globale udfordringer inden for klimaforandringer.

Konkrete eksempler er Nordsø-kommissionen, en forening af regioner i landene som grænser op til Nordsøen og som i høj grad arbejder med bæredygtig udvikling og EU-projektet Forum Skagerak, hvor regionale myndigheder i de tre lande arbejder sammen for at skaffe mere viden og gennemføre konkrete projekter til gavn for havet og kysterne.

Gennem disse og andre internationale samarbejder arbejder regionerne således for et miljømæssigt bæredygtigt samfund, hvilket kan understøtte andre politik- og faglige indsatsområder både på kommunalt, regionalt og nationalt plan.

Sammenlagt er der altså en lang række områder, hvor regionerne i kraft af sine ansvarsområder har mulighed for at bidrage til udvikling og udmøntning af Regeringens bæredygtighedstrategi. Danske Regioner mener derfor, at regionernes rolle i arbejdet med en bæredygtig udvikling bør tydeliggø-

res i Regeringens endelige bæredygtighedsstrategi i overensstemmelse med de opgaver og ansvarsområder, regionerne har fået som følge af kommunalreformen.

Side 7

Med venlig hilsen

Carl Holst

Formand for Danske Regioners Udvalg for Regional Udvikling

De danske Bilimportører

DE DANSKE BILIMPORTØRER

DBI 07:095e

Miljøministeriet
Projekt- og Analyseenheden
Att.: Lisbeth Kjersgård
Højbro Plads 4
1200 København K

ls@mim.dk / lkj@mim.dk

16. august 2007
BM/ach

Vedr.: J.nr.: 309-00003 - Høring af "Grønt ansvar: Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling"

Idet vi takker for Miljøministeriets mail af 28. juni 2007 angående høring af "Grønt ansvar: Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling", kan vi meddele, at vi har følgende bemærkninger:

De Danske Bilimportører mener ligesom regeringen, at det er vigtigt, at vi som samfund giver de miljømæssige udfordringer, herunder klimaforandringerne, høj prioritet. I den forbindelse er det meget positivt, at Danmark har værtskabet for den næste store FN klimakonference i 2009.

På miljø- og klimaområdet er Danmark på mange måder et foregangsland. Det gælder dog desværre ikke hvad angår den danske bilpark. I Danmark er der relativt mange gamle biler (knap 40 % af bilerne er mere end 10 år gamle), og gamle biler forurener typisk mere end nye biler.

Samtidig udleder mange af de nye biler mere CO₂ end nye biler i andre EU-lande – på trods af, at de biler, som danskerne køber typisk er forholdsvis små. Når CO₂-udledningen fra nye biler i Danmark er højere, skyldes det blandt andet, at der er solgt relativt få dieslbiler i Danmark, og dieslbiler har en lavere CO₂-emission end benzinbiler. Dertil kommer, at de biler, som danskerne køber, ikke er udstyret med den mest moderne miljøteknologi, herunder eksempelvis de mest moderne motorer.

Der er et stort potentiale for CO₂-reduktioner, hvis danskerne i højere grad køber mere miljøvenlige biler. Som led i kampagnen "1 ton mindre", kan man på Miljøministeriets hjemmeside (under gode råd til familier til at spare på deres CO₂-udslip) læse, at der kan spares 1.000 kg CO₂ årligt ved at køre 20.000 km om året i den stationcar, der kører længst på literen, frem for i den, der kører kortest.

Valg af bil er dermed det tiltag, som batter allermost blandt familiernes muligheder for at skære ned på deres CO₂-udslip. Til sammenligning kan der blot spares 16 kg CO₂ årligt ved at bruge indkøbsnet i stedet for plasticposer og 100 kg CO₂ ved at udskifte tre 60 watts pærer med elsparepærer. Faktisk kan der spares mere CO₂ ved at vælge den bil, der kører længst på literen end ved samtlige de 12 andre forslag på Miljøministeriets liste over gode råd til familier.

Som bekendt blev de danske bilafgifter omlagt i foråret 2007, og ifølge regeringens egne beregninger vil denne omlægning give en reduktion i CO₂-emissionerne på 2 %, når hele bilparken om en årrække er blevet udskiftet. En reduktion på 2 % rækker dog ikke særlig langt set i lyset af, at den gennemsnitlige CO₂-emission for de nye biler, der blev solgt i Danmark i 2006, var 161 g/km, og at Danmark arbejder for, at det bliver et krav, at de nye biler, der sælges i EU maksimalt udlæder 120 g CO₂/km i 2012.

Hvis der bliver indført forpligtende minimumskrav til nye personbilers energieffektivitet, vil det betyde, at der skal investeres i udvikling af nye teknologier etc., og dermed bliver bilerne også dyrere. Eksterne konsulenter (TNO Science and Industry m.fl.) har for Kommissionen beregnet, at omkostningerne ved at få bragt de gennemsnitlige CO₂-udledninger ned til 120 gram CO₂/km vil medføre, at prisen på nye biler må forøges med ca. 30.000 kr. før afgifter. Og med den høje danske registreringsafgift vil en sådan prisforhøjelse slå igennem med en faktor 3,5.

Skal man holde sådanne prisforhøjelser på et minimum, er det afgørende, at forpligtende minimumskrav til nye person- og varebilers energieffektivitet ikke ledsages af krav til præcis, hvorledes energieffektiviteten kan realiseres.. Giver man branchen mulighed for selv at finde ud af, hvordan kravet kan honoreres, vil man givetvis kunne få opfyldt kravet til lavere omkostninger, hvilket i sidste ende vil være til fordel for forbrugerne.

De Danske Bilimportører vil således opfordre til, at myndighederne ikke stiller krav om, at givne mål for gennemsnitlige CO₂-reduktioner skal realiseres med bestemte teknologier, men at branchen får mulighed for selv at vurdere hvilke teknologier, der rummer det største reduktions-potentiale.

Samtidig vil De Danske Bilimportører gerne understrege, at hvis nye biler i gennemsnit skal kunne leve op til krav til CO₂-udledninger, er det nødvendigt, at forbrugerne også efterspørger biler med en lavere CO₂-udledning. Bilmarkedet har ligesom alle andre markeder både en udbuds- og en efterspørgselsside. Med krav til bilfabrikkerne kan man regulere udbudssiden, men efterspørgselssiden er mindst lige så vigtig. Hvis man kræver, at bilfabrikkerne producerer mere brændstoføkonomiske biler, skal man også sikre sig, at forbrugerne vil købe disse biler.

De Danske Bilimportører vil derfor gerne opfordre til, at man overvejer, hvorledes forbrugernes incitament til at vælge en miljøvenlig bil kan øges, herunder eksempelvis gennem en grundlæggende reform af de danske bilafgifter. Hvis det for alvor skal blive attraktivt for danskerne at købe biler, der er brændstoføkonomiske, kræver det en mere grundlæggende reform af bilafgifterne, hvor den nuværende købsafgift baseret på bilens værdi afløses af eksempelvis højere årlige ejerafgifter baseret på bilens CO₂-udledninger.

Dette er princippet i den model til omlægning af bilafgifterne, som FDM, Danmarks Automobilhandler Forening, Den Danske Bilbranche og De Danske Bilimportører præsenterede i efteråret 2004 – den såkaldte FDM-model.

De Danske Bilimportører bidrager gerne til overvejelser om, hvordan Danmark kan få en mere miljøvenlig bilpark eller måske ligefrem Europas mest moderne og miljøvenlige bilpark.

Såfremt der er spørgsmål til ovenstående, eller såfremt der ønskes en nærmere uddybning, står vi naturligvis til disposition.

Med venlig hilsen

Bent Mikkelsen
Adm. direktør

Det danske Temacenter for Affald

Til Miljøministeriet

Dato: 19. september 2007

Ref: BMK

Grønt ansvar - høringsvar

Kære kolleger

Hermed som aftalt for lang tid siden vores kommentarer til regeringens oplæg til debat om en miljømæssig bæredygtig udvikling således som den er beskrevet i **Grønt ansvar**.

Allerførst lige et par ord om det grundlag vi har for at 'have en mening' om oplægget.

Gennem vores arbejde som temacenter under Det europæiske Miljøagentur har vi gennem de sidste 10 år vurderet strategier (f.eks. strategier for affaldsforebyggelse) og i det senere år også strategier for en reduceret anvendelse af ressourcer (f.eks. Faktor 4/Faktor 10). Inden for det seneste års tid har vi også beskæftiget os en del med 'bæredygtig produktion og forbrug'.

FN-mødet i Johannesburg satte fokus herpå, og i internationalt regi arbejder UNEP og EU med dette område. Kommissionen er således af Rådet blev bedt om at udvikle en EU Action Plan on Sustainable Consumption and Production (SCP). Derfor indeholder Miljøagenturets netop udsendte miljøtilstandsrapport et kapitel herom. Det er skrevet af temacentret. Desuden har vi lavet en rapport om samme emne sammen med UNEP. Den beskriver og vurderer udviklingen i SCP-relaterede initiativer og politikker i det tidligere Sovjetunionen og Jugoslavien. Begge disse rapporter vil blive præsenteret på den pan-europæiske miljøkonference, der finder sted i begyndelsen af oktober i Beograd, hvor 2 af centrets medarbejdere deltager.

Vi vedlægger desuden en 'dugfrisk' rapport, der præsenterer og vurderer udvalgte EU-landes oplæg til hvorledes de vil søge at opnå en bæredygtig produktion og forbrug. Den vil blive præsenteret for vores netværk i Miljøagenturets medlemslande i næste uge, hvor vi har vores årlige møde. Ligeledes vil den danne baggrund for debatten på en konference, hvor Kommissionens forslag til Action Plan for SCP vil blive præsenteret – også i næste uge.

Adresse

Højbro Plads 4
DK-1200 København K
CVR: 20 48 62 36

Tel/Fax

72 54 61 60
33 32 22 27
etc@etc.mim.dk
<http://wasteandresources.dk>

Bank

Nykredit Bank
Kalvebod Brygge 1-3
1780 København V
Konto: 8117 3304013

Rapporten indeholder mange gode forslag til 'actions' og vi håber den kan inspirere det videre arbejde med udviklingen af en strategi for miljømæssig bæredygtig udvikling i Danmark. I så fald bistår vi selvfølgelig gerne med yderligere oplysninger.

Nu til sagen: Vores kommentarer til Grønt ansvar.

Vi synes at oplægget til en miljømæssig bæredygtig strategi er godt struktureret og godt formuleret. Det er vanskeligt 'stof', både at beskrive og formidle, især når man, som i dette tilfælde, henvender sig til 'ikke-eksperter' og har en ambition om en bred offentlig debat. Det fungerer godt med en indledende beskrivelse af 'udfordringen' efterfulgt af 'løsninger og målsætninger' og med et afsnit om og regeringens indsats til sidst.

I og med at store dele af teksten refererer enten til hvad regeringen allerede gør eller agter at gøre og dermed er udtryk for den politik som regeringen fører, vil vi afstå fra at kommentere konkrete forslag.

Vores kommentarer går således udelukkende på det **rationale** som præsenteres i oplægget i indledningen, herunder de 4 fundamentale principper således som det er beskrevet i det indledende afsnit.

Vi savner i indledningen en kortfattet beskrivelse af problemstillingen. Vores bud er som følger: Analyser viser, at det ikke på sigt er bæredygtigt, at vi producerer og især forbruger på det niveau og på den måde, som vi gør p.t. i den vestlige verden. Vi ved, at den voksende middelklasse i bl.a. Kina, Indien og Brasilien allerede nu kopierer vores forbrugsmønstre.

Englænderne har beskrevet denne udvikling meget rammende (læs pædagogisk) i *One Planet Economy*. Pointen er, at hvis dette fortsætter, vil vi skulle 'bruge' 3 planeter for at tilfredsstille vores ressourcebehov. Det har vi ikke. Derfor er vi ved at undergrave vores eget (eller måske især de fremtidige generationers) eksistensgrundlag.

Med hensyn til de udfordringer, der præsenteres i boxen (De nye udfordringer) i indledningen har vi følgende kommentarer:

Klimaforandringerne, synes vi, skal beskrives som et **resultat** af vores produktions- og forbrugsmønstre. Dette fænomen er et meget afgørende tegn på, at vi er ved at nå 'tålegrænsen' for vores træk på naturen.

Med hensyn til synspunktet vedr. en mere effektiv anvendelse af naturressourcerne mener vi, at det kan der kun være enighed om. Det er jo netop argumenterne for, at EU's målsætning om at blive den mest konkurrencedygtige økonomi **ikke** er i modstrid med 'miljøpolitikken'. Men vi synes, at det skal nævnes, at en mere effektiv anvendelse af input ikke er tilstrækkelig. En miljømæssig bæredygtig udvikling handler også om ændrede forbrugsmønstre.

De fire fundamentale principper er gode. Måske kunne man fremhæve de 4 principper i layoutet. Som det er præsenteret i oplægget p.t. fremgår det ikke helt klart at de fire bokse til sidst i indledningen faktisk er de 4 principper.

Vi har også nogle kommentarer til dem.

Først den om 'Afkobling – ikke afvikling'.

Vi er ikke helt enige i den definition af afkobling, som der præsenteres i afsnittet. For os er 'afkobling' en politisk målsætning og en måde at måle på, om vi er på rette vej. Konceptet opererer indirekte med, at vi skal have økonomisk vækst, så det er 'kravet' til miljøeffekterne af denne økonomiske vækst, vi beskriver i afkoblingen. Og kravet bør være, at vi er i stand til at **reducere** miljøeffekterne på trods af en øget vækst.

I boksen om **det globale ansvar** refereres der til begrebet 'det globale fodaftryk'. Som I sikkert ved, er der megen diskussion om, hvorledes dette faktisk 'måles', men som pædagogisk begreb er det velegnet, synes vi. Men det kræver lidt mere forklaring. F.eks. gennem nogle eksempler, der illustrerer, hvorledes vores forbrug her i Danmark har en miljøpåvirkning i et andet land. Den øgede miljøbelastning i lande som Kina og Indien skyldes i væsentlig udstrækning, at disse lande i stigende grad forsyner den vestlige verden med forbrugsvarer. Denne direkte effekt, som forbruget i Danmark har i andre lande, bør anerkendes som en del af rationalet. Det gør England eksempelvis i deres BU-strategi:

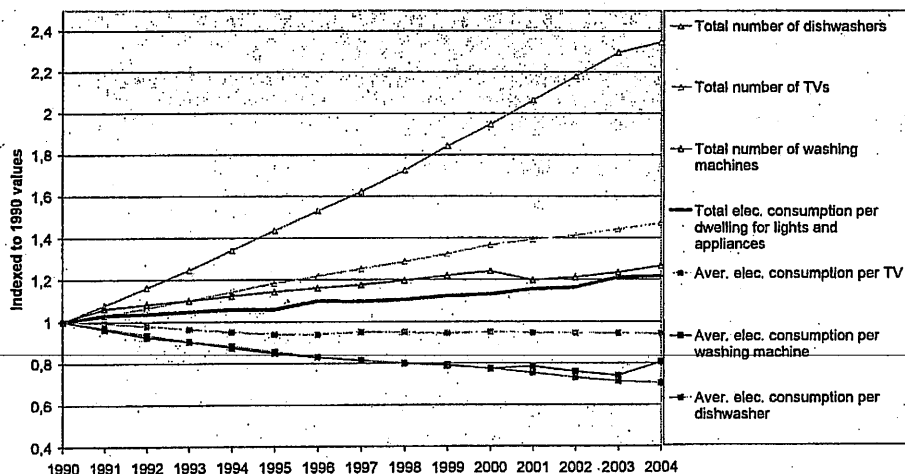
"Past environmental policy focused mainly on pollution from domestic production activities. We now need a wider and more developed approach that focuses across the whole life cycle of goods, services and materials, also includes economic and social impacts, and in particular encompasses impacts outside the UK. There would be little value in reducing environmental impacts within the UK if the result were merely to displace those impacts overseas, or close off benefits at home or abroad."

Securing the Future, s. 43

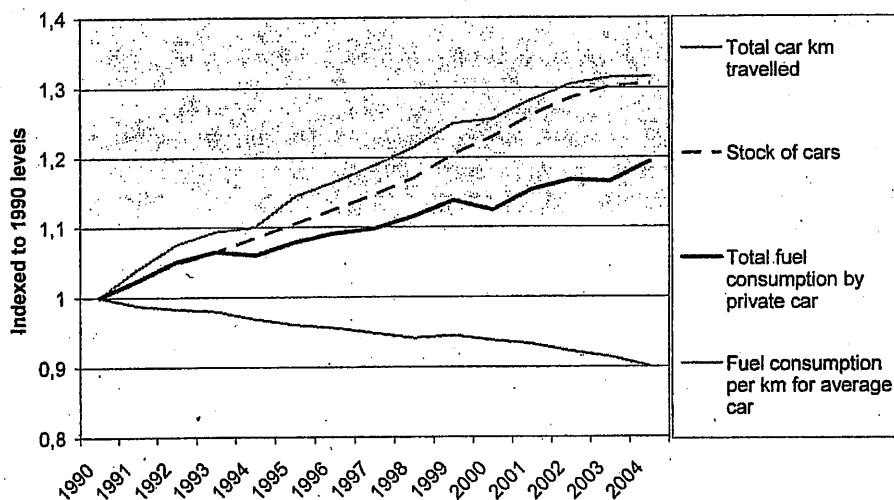
Temacentret har udviklet en økonomi-baseret model, der giver et indtryk af de globale effekter af vores forbrug og produktion. Modellen kan bruges til at overvåge fremskridt i Danmark, og vi stiller gerne vores viden til rådighed på dette område.

Endelig synes vi, at der mangler noget om **forbrugsmønstre generelt**. Men kan få det indtryk at hvis vi 'blot' producerer (vores produkter) lidt med effektivt så er 'problemet' løst. Teknologiuudvikling er en meget væsentlig del af problemets løsning, men de analyser, som beskæftiger sig med dette, og som er udgivet i de senere år (Miljøagenturet; UNEP), beskriver jo netop, at de **samlede emissioner er konstante eller stigende** på trods af, at vi har lavet en massiv indsats i produktionen. Denne pointe fremgår tydeligt af de følgende to grafer, som Temacentret har lavet for Miljøagenturet. Det totale elforbrug til elektriske apparater i husstandene er stigende på trods af en øget effektivitet. Vi bruger simpelthen flere elektriske apparater. Et andet godt eksempel er vores biler. De kører længere på literen, MEN vi kører mere. Så vi er lige vidt.

Improving efficiency of household appliances more than offset by increasing ownership (EU-15)

Growth in private car use versus fuel efficiency improvements in EU-15, 1990 - 2004

Derfor er det vigtigt, at det fremhæves, at vi ikke kan løse problemet uden at ændre vores forbrugsmønstre. Det bør dog nævnes i denne sammenhæng, at det ikke er det samme som mindre komfort. Vi skal 'bare' lave mere *intelligente* løsninger.

Der er allerede forskning meget i, hvor de 'største emissioner' finder sted. Temacentret er bl.a. i gang med et sådant analysearbejde. Herfra ved vi (hvilket er bekræftet af andre forskere), at det især er den måde, vi producerer og 'forbruger' **mad, boliger og transport**, der bør være fokus på. Disse områder er hovedansvarlige for især emissioner af drivhusgasser og dermed en væsentlig bidrager til klimaforandringerne.

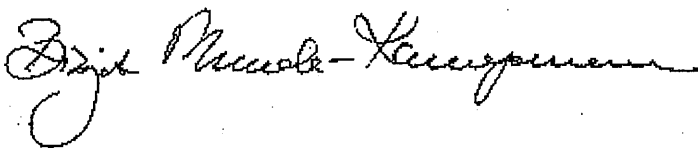
Danmark har en stor fødevarersektor og en lang tradition for energibesparelse i bygninger. Sammenlignet med mange andre lande har vi ikke så store problemer med trængsel på vejene og mange biler i byerne. Så på alle disse områder burde

vi have en 'fordel' i vores bestræbelser på at opnå en miljømæssig bæredygtig udvikling. En del af udfordringen ligger ikke kun i produktionen (landbrug og byggeri), men i høj grad også i forbruget. Også her savner vi det brede perspektiv, hvor man f.eks. kan se på madvaner og el-/varmeforbrug i husholdningerne.

I den sidste del af debatoplægget efterlyses hjælp til at finde nye måder at måle effekten af indsatsen. I Temacentret har vi gennem flere år arbejdet med indikatorer, og i øjeblikket arbejder vi med at udvikle SCP-indikatorer for Europa. Denne viden stiller vi naturligvis gerne til rådighed.

Vi håber, at vores kommentarer kan bruges. Vi vil selvfølgelig gerne uddybe dem og bistå med den viden og de informationer, vi har, i det videre arbejde med udviklingen af strategien.

Venlig hilsen

Birgit Munck-Kampmann

Det Økologiske Råd

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

13. september 2007

Høringssvar fra Det Økologiske Råd til regeringens debatoplæg om strategi for bæredygtig udvikling

Det Økologiske Råd tilslutter sig høringssvaret fra 92-gruppen, men har følgende supplerende bemærkninger.

Transport

Det er positivt, at debatoplægget fastholder pejlemærket om at reducere CO₂ udslippet fra transportsektoren med 25 procent i 2030 sammenlignet med 1988. Men der er behov for at gøre pejlemærket til en bindende målsætning, samt opstille bindende delmål frem til 2030.

Desuden er det usandsynligt at man kan nå denne målsætning/pejlemærke, med mindre man meget snart sætter ind med virkemidler, der sigter mod markant at reducere køretøjernes energiforbrug og miljøbelastning samt andre virkemidler, der reducerer forbruget af transport. Afgifter der giver klare incitamentter til at købe de mest energiøkonomiske biler og som gør brugen af bilen dyrere vil bringe udviklingen i denne retning, men der skal tages hårdt fat, hvis målet skal nås.

Det Økologiske Råd opfordrer til

- At pejlemærket om at reducere CO₂ udslippet fra transportsektoren med 25 procent i 2030 sammenlignet med 1988, gøres til et bindende mål, og at der opstilles bindende delmål frem til 2030.
- At der opstilles en strategi for hvordan dette mål kan realiseres i en situation hvor trafikken alt andet lige stiger med 2-3% per år. Følgende elementer må indgå i en sådan strategi:
 - At der fokuseres på at skabe et bedre kollektiv system, der kan være et godt alternativ til vejtrafikken.
 - At registreringsafgifter bliver langt mere differentieret efter CO₂ end det skete ved ændringen i foråret 2007, og at de suppleres med afgifter på brugen af bil.
 - At der i transportsektoren satses på større energieffektivitet og mindre kørsel/transport,
 - at anvendelse af biobrændstoffer sker på en måde, så drivhusgasudslippet nedbringes, samt at biobrændslerne fremstilles på en miljømæssigt og socialt bæredygtig måde.
 - At der etableres effektive miljøzoneordninger, hvor miljøbelastningen fra trafikken begrænses til et minimum i tætte byområder

Bæredygtige byer

Det er positivt og vigtigt, at regeringen i oplægget sætter fokus på begrebet bæredygtige byer.

Byen er en kompleks helhed – der kræves derfor en helhedsorienteret strategi både nationalt og globalt. Her mangler der meget i det foreliggende oplæg.

Der skal både fokuseres på en helhedsorienteret tilgang til den miljømæssige bæredygtighed – og på den økonomiske og sociale bæredygtighed.

Følgende kommentarer og forslag fokuserer primært på den miljømæssige bæredygtighed.

Udfordringen

Debatoplægget mangler næsten totalt holdninger til byggeriet, og det har en meget marginal betragtning på planlægning og infrastruktur.

86% af befolkningen i Danmark bor i byer – tendens til stigning, og 89% af arbejdspladserne findes i byerne

Mere end 40% af samfundets energiforbrug relateres til bygningsdrift.

Der skal ydes en indsats på 4 hovedområder i forbindelse med den miljømæssige bæredygtighed i byerne:

1. Reduktion af energiforbruget til anlæg og drift
2. Reduktion af ressourceforbruget til anlæg og drift (materialerressourcer og arealressourcer)
3. Reduktion af mængden af farlige stoffer
4. Optimering af naturindholdet i bymiljøet

Generelle betragtninger

I byerne kan der skabes bæredygtige samfund ved en fælles indsats - men regeringen må gå forrest og vise det gode eksempel ved at sikre at stat, regioner og kommuner i forbindelse med planlægning, realisering, drift og renovering af offentlige anlægsarbejder og byggerier kun accepterer arbejder som har en bedre miljøkvalitet end foreskrevet i dagens standardkrav i Bygningsreglement m.v.

Regeringen må påtage sig dette ansvar for derved at fremme ikke blot en bæredygtig udvikling, men også en erhvervsmæssig udvikling som kan sikre danske byggematerialeproducenter, entreprenører og rådgivere en frontløberposition i den globale konkurrence.

Forslag til handlingsplan vedr. bæredygtige byer

A. Byens energi- og ressourceforbrug

- Regeringen vil via planloven stille krav om integreret funktionsplanlægning således at der sikres blanding af produktion (uden miljøgener), serviceerhverv og boliger med tilstrækkelig kollektiv transportforsyning
- Regeringen vil indtil 2010 realisere alt statsligt nybyggeri og renoveringer i minimum lavenergiklasse 2 standard, og derefter i minimum lavenergiklasse 1 standard, for derved at vise det gode eksempel som regeringen jvnf. indledningen ønsker at være.
- Regeringen vil præmiere de kommuner som realiserer at alt kommunalt byggeri skal være et trin bedre end Bygningsreglementets standard. P.t. har DOGME kommunerne (København, Albertslund, Ballerup, Fredericia, Herning og Kolding) planlagt at det kommunale byggeri skal være min standard lavenergiklasse 2. Hvis alle danske kommuner realiserede DOGME reglerne ville det dels medføre en stor CO2 reduktion, dels fremme byggesektorens nationale og globale konkurrenceevne på et marked hvor de miljørigtige løsninger i stigende grad vil blive efterspurgt.
- Regeringen vil udvide cirkulæret om, at statsinstitutioner skal gennemføre energirenoveringer med bedre end 5 års tilbagebetalingstid, til også at omfatte regioner og kommuner – og udvidet til 8 års tilbagebetalingstid.
- Regeringen vil fremlægge forslag til en grøn ejendomsskattereform som (evt. med uændret samlet skattetryk jvnf. skattestoppet) omlægger ejendomsskatten således at de energimæssigt

bedste bygninger f.eks. efter energimærke eller efter om de er lavenergibygninger i klasse 2 , 1 og kommende passivklasse får en gradueret lavere ejendomsskat – og energiforbrugende huse med dårligt energimærke får en højere ejendomsskat. Der skal dog tages hensyn til bygningernes efterisoleringsmuligheder f.eks. ved at graduere efter opførelsesår.

- Regeringen vil give tilskud/fordelagtige lån til markante energibesparelser ved renoveringer og i nybyggeri efter princippet om at jo større energibesparelsen er, jo større bliver tilskuddet også (jævnfør principperne i østrigske "Haus der Zukunft" og i svensk støtteordning til passivhuse)
- Regeringen vil fremme en indsats for arealoptimering ved at minimere mulighederne for opførelse af meget store boliger (specielt behov i parcelhussektoren)
- Regeringen vil minimere byspredningen ved at stille krav om et betydeligt større udlæg af parceller til kæde/klynge og dobbelthuse i stedet for en stor del af udlægget til parcelhuse (f.eks. således at der laves en kvoteordning for kommunernes salg af parcelhusgrunde)
- Regeringen vil stramme energikravene ved renoveringer betydeligt senest ved næste revision af bygningsreglementets energibestemmelser i 2010.
- Regeringen vil fremme genbrug af bygninger
- Regeringen vil sikre at alt statsligt byggeri og renovering fremstår som miljømæssigt foregangsbyggeri og vil derfor udarbejde en manual for byggeriet som (udover nævnte energirammer) sætter miljøstandarder for byggematerialer som eliminerer farlige stoffer og ressourcer med kort forsyningshorisont. Dette for at skåne miljøet og for at sikre sundt og godt arbejdsmiljø og indeklima i byggeriet.
- Regeringen vil stille krav om Svanemærkning af det støttede byggeri og justere reglerne for rammebeløb under hensyntagen til en totaløkonomisk og miljømæssig helhedsvurdering.

B. Byens infrastruktur

Energi

- Regeringen vil fremme brugen af vedvarende energi i byggeriet ved tilførsel af midler til forskning, udvikling og demonstrationsanlæg
- Regeringen vil fremme udvikling af biogas og bioethanol produceret af affaldsressourcerne.

C. Byens natur

- Regeringen vil stille krav til biofaktor niveau i forbindelse med udlæg af nye byområder og i forbindelse med omdannelse af byarealer
- Regeringen vil sikre at alle statslige anlægs- og byggearbejder udføres med beskyttelse af bevaringsværdigt eksisterende naturindhold og at der sikres en biofaktor som er højere end standard, for derved at fremstå som forbillede og inspiration for kommunale og private arbejder.
- Regeringen vil stille krav om etablering af offentlige naturintegrerede bevægelsestilbud i byerne.

Venlig hilsen

Christian Ege
formand

Energinet-DK

Miljøministeriet
Lisbeth Kjersgård

Fjordvejen 1-11
7000 Fredericia
Tlf. 70 10 22 44
Fax 76 24 51 80

info@energinet.dk
www.energinet.dk
cvr-nr. 28 98 06 71

Høringsvar, regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling

23. oktober 2007
GEE/GEE

Jeg henviser til jeres mail af 20. juni 2007 vedrørende ovennævnte høring.

Jeg skal hermed meddele, at Energinet.dk ikke har bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Gert Elze
Direkte 7622 4307
GEE@energinet.dk

Energistyrelsen

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Betina Gorrissen [mailto:bg@ENS.DK]

Sendt: 17. august 2007 14:00

Til: lkj@min.dk

Cc: MIM - LS (Kontor postkasse); Anvendelsessekr.

Emne: Høring af debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling

Kære Lisbeth

Energistyrelsen har afgivet bemærkninger i forbindelse med en tværministerieel høringsproces og har derfor ingen høringsbemærkninger.

Imidlertid vil Energistyrelsen henlede opmærksomheden på, at regeringen har truffet en beslutning om påtvunget salg af biobrændstoffer fra 2010 på 5, 75 pct. Derfor foreslås følgende præcisering til s. 16, 6. hovedafsnit: "Endelig indgår det i regeringens nye energiudspil, at andelen af biobrændstof til transport skal forøges fra 10 % i 2020. Konkret har regeringen allerede besluttet et delmål om at påbyde salg af biobrændstoffer på 5, 75 % fra 2010, forudsat at biobrændstofferne opfylder EU-Kommissionens kommende bæredygtighedskriterier. Kriterierne forventes fastlagt i et nyt direktivudkast, der kommer fra Kommissionen i slutningen af 2007."

Med venlig hilsen

Betina Gorrissen

Området for energipolitik og besparelser Direkte tlf: 33927563

E-post: bg@ens.dk

Økonomi- og Erhvervsministeriet

Energistyrelsen

Amaliegade 44, 1256 København K

Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk

Erhvervs- og byggestyrelsen

Fra: EBST Ministerbetjening (EBST) [EBSTMinisterbetjening@ebst.dk]

Sendt: 14. september 2007 13:36

Til: Kjersgård, Lisbeth

Cc: EBST Ministerbetjening (EBST)

Emne: VS: Høring af regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling
Kære Lisbeth

Erhvervs- og Byggestyrelsen vil foreslå, at der under afsnittet "Klimaforandringerne - en af verdenssamfundets største udfordringer", "Det gør regeringen" tilføjes:

"Energikravene i bygningsreglementet følger Regeringens handlingsplan for fornyet energispareindsats i 2005."

Venlig hilsen

Fatima Isarti

Direktionssekretær

Erhvervs- og Byggestyrelsen

Mail: fai@ebst.dk

Direkte nr: 35 46 66 01

Fra: Ove Nielsen (EBST)

Sendt: 7. september 2007 08:54

Til: EBST Ministerbetjening (EBST)

Cc: Postkasse BB intern (EBST)

Emne: SV: Høring af regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling

kære Inge

BB vil foreslå, at der under afsnittet "Klimaforandringerne - en af verdenssamfundets største udfordringer", "Det gør regeringen" tilføjes:

"Energikravene i bygningsreglementet følger Regeringens handlingsplan for fornyet energispareindsats i 2005."

mvh

ove

Fra: Kjersgård, Lisbeth [mailto:lkj@MIM.DK]

Sendt: 20. juni 2007 16:16

Til: åå Amtsrådsforeningen; åå Frederiksberg Kommune; miljøe@tmf.kk.dk; NYK - Nykøbing hovedpostkasse; ODE - Odense hovedpostkasse; RIB - Ribe hovedpostkasse; åå Alle Kommuner; RIN - Ringkøbing hovedpostkasse; ROS - Roskilde hovedpostkasse; AAR - Aarhus hovedpostkasse; AAL - Aalborg hovedpostkasse; tfmiljo@herlev.dk; åå Miljøsamarbejdet Trekant-Vest; åå ROVESTA Miljø I/S; åå Sydjysk Miljøfællesskab I/S; åå Sønderborg Områdets Miljøcenter I/S; åå VestEgnens MiljøSamarbejder; åå Vestsønderjyllands MiljøSamarbejde; 92-gruppen@dn.dk; ad@affalddanmark.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; jf@ribeamt.dk; brs@brs.dk; kaskelot@mail.dk; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; Danmarks Fiskeriforenin Hovedpostkasse; dn@dn.dk; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; danskvakultur@danskvakultur.dk; Int@da.dk; dbotf@mail.tele.dk; info@danskbyggeri.dk; db@byplanlab.dk; dcf@dcf.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; debra@energibranchen.dk; def@danskerhvervsfremme.dk; dgc@dgc.dk; dhs@dhs.dk; di@di.dk; Dansk Landbrug, Hovedpostkasse; metal@danskmetal.dk; dof@dof.dk; info@skovforeningen.dk; info@skytteunion.dk; dsf@sportsdykning.dk; dansk.standard@ds.dk; dvl@dvl.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; danva@danva.dk; info@dblnet.dk;

**Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, Center for Kvalitet i
Erhvervsregulering og Center for
Samfundsansvar**

Andersen, Brian

Fra: Christina Juell-Sundbye (EOGS) [CJS@eogs.dk]
Sendt: 14. september 2007 15:01
Til: MIM - LS (Kontor postkasse)
Cc: Torben Jensen (EOGS); Kirstine Sandø Højland (EOGS); Stinne Henriksen (EOGS); Jørgen Wissing Jensen (EOGS); Julie Teindl Laursen (EOGS)
Emne: Høringssvar - Regeringens debatoplæg om en strategi for en bæredygtig udvikling- lagt i omslag til LKJ
Signeret af: cjs@eogs.dk

Høringssvar – Regeringens debatoplæg om en strategi for en bæredygtig udvikling

14. september 2007
 Sag nr. 2007-0013376
 CJS/HFLKSH

Erhvervs- og Selskabsstyrelsen har modtaget ovennævnte i høring fra Miljøministeriet. Erhvervs- og Selskabsstyrelsens Center for Kvalitet i ErhvervsRegulering, CKR og Center for Samfundsansvar (CenSa), har i denne forbindelse følgende bemærkninger til debatoplægget.

Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling adresserer de udfordringer Danmark står overfor, for at sikre et miljømæssigt bæredygtigt samfund, herunder hvilke virkemidler Regeringen har til sin rådighed. Debatoplægget peger på fremadrettede initiativer, som skal sikre en god og effektiv håndtering af de miljøpolitiske udfordringer.

CKRs kommentarer om administrative byrder

CKR opfatter en sammenhængende bæredygtighedsstrategi, med fokus på en bred vifte af politiske indsatsområder, som helt essentiel for at opnå målsætningen om bæredygtighed. CKR har i den forbindelse kommentarer til mulige virkemidlers effekt, særligt i tilknytning til de nævnte virkemidler.

Det fremgår af strategien, at der lægges op til et samarbejde med virksomhederne om at sikre en bæredygtig udvikling. CKR finder dette meget positivt og ser frem til at følge dette arbejde. Set i lyset af det faktum, som nævnt i strategien, at 7 ud af 10 danske virksomheder i dag mødes af miljøkrav af deres kunder, kan samarbejde og dialog med virksomhederne netop være med til at sikre stærke incitament for at opnå målsætningen, i erhvervslivet.

Strategien nævner også nødvendigheden af kontrol og regulering, for at

ERHVERVS- OG SELSKABSSTYRELSEN

Kampmannsgade 1
 1780 København V

Tlf. 33 30 77 00
 Fax 33 30 77 99
 CVR-nr 10 15 08 17
 eogs@eogs.dk
 www.eogs.dk

ØKONOMI- OG ERHVERVS-MINISTERIET

opnå den ønskede efterlevelse. CKR bemærker, at traditionel regulering ikke nødvendigvis garanterer en høj grad af efterlevelse. CKR anbefaler, at det overvejes hvordan alternativ regulering, herunder en risikobaseret tilgang, offentlig-privat samarbejde og lign., som også nævnes i strategien, kan medvirke til at sikre en høj efterlevelseshgrad blandt virksomhederne. Efterlevelseshgraden kan ved anvendelse af alternative virkemidler ofte øges, idet alternativer kan medvirke til at sikre de rette incitamenter og fleksibilitet. En vigtig pointe er desuden, at alternativer ofte kan anvendes i kombination med traditionelle reguleringsinstrumenter. I denne forbindelse anser CKR det for positivt, at der i strategien lægges op til at bruge en kombination af regulering, overvågning, kontrol og partnerskaber.

Strategien nævner eksempelvis, hvordan der skal tages initiativ til at øge kontrollen med eksport af affald. Netop i forbindelse med kontrol kunne overvejelser om en strategisk risikobaseret tilgang være nyttige. En risikobaseret tilgang indebærer, at kontrolindsatsen fokuseres på områder, hvor manglende efterlevelse er forbundet med store miljømæssige omkostninger. Derudover foretages en differentiering mellem virksomheder baseret på kendskabet til virksomheden, så virksomheder, der erfaringsmæssigt efterlever reguleringen delvist fritages for kontrol. På denne måde kan efterlevelseshgraden øges til gavn for miljøet, og virksomhedernes administrative byrder kan reduceres. Hvis den risikobaserede tilgang kombineres med højere sanktioner, kan efterlevelseshgraden øges gennem en præventiv virkning, uden at virksomhederne pålægges administrative omkostninger. Risikobaseret kontrol kan altså betragtes som et centralt princip i bestræbelserne på at regulere mere effektivt, med færre administrative omkostninger for virksomhederne.

Yderligere bemærkes, at kommunikationen med virksomhederne er helt essentiel for at sikre opnåelse af målsætningen, som det også nævnes i forbindelse med Kemikaliehandlingsplanen. Dette aspekt vil også blive styrket ved at miljøforvaltningen kommer tættere på virksomhederne og her kan forvaltningen indhente megen viden om, hvordan lovgivningen virker i praksis, som det fremhæves i strategien.

Desuden kan administrative byrder begrænses ved at sikre intelligente digitale løsninger, som tillader genbrug af data, både i det offentlige og i virksomhederne. CKR anser det derfor for positivt at miljøindsatsen i de kommende år vil blive understøttet af et styrket, tværoffentligt datasamarbejde med fællesoffentlige databaser og -systemer.

Det er yderligere vigtigt at være opmærksom på, at mange administrative byrder for virksomhederne stammer fra EU-regulering. Derfor er det vigtigt at sikre, at der tænkes innovativt og at reguleringen udformes med henblik på at sikre den højeste efterlevelse, uden at virke unødigt bebyrdende for virksomhederne, også på EU-niveau.

CKR bistår gerne med relevant talmateriale fra AMVAB-målingerne og rådgivning om alternativ regulering, såfremt dettes findes nyttigt for Miljøministeriet.

CenSas kommentarer om virksomheders samfundsansvar – en frivillig vej til bæredygtighed

Endelig må det ikke overse, at virksomheder i stigende grad frivilligt arbejder for at fremme bæredygtig udvikling. Virksomheders samfundsansvar eller CSR (corporate social responsibility) er i stigende grad et konkurrenceparameter, som danske virksomheder forholder sig aktivt til. Når en virksomhed integrerer hensyn til sociale forhold, etik og miljø i sin forretningsstrategi, bidrager det til øget vækst og konkurrenceevne. Regeringen ønsker derfor at understøtte og inspirere virksomheder til at løfte deres samfundsansvar i praksis, så virksomhederne på denne måde bidrager til imødegå udfordringer, som ikke kan løses gennem lovgivning.

I projektet "Overskud med Omtanke" har indtil nu 10.000 ledere og medarbejdere i danske virksomheder modtaget undervisning i hvad samfundsansvar indebærer og hvordan man konkret kan arbejde med eksempelvis miljøaktiviteter eller innovation drevet af samfundsansvar.

Yderligere arbejder en tværministeriel arbejdsgruppe i øjeblikket på en handlingsplan med en række initiativer, der skal fremme danske virksomheders strategiske arbejde med samfundsansvar med fokus på blandt andet innovation, ansvarlig leverandør og kommunikation.

Økonomi- og Erhvervsministeriet er formand for arbejdsgruppen, og Miljøministeriet er repræsenteret ved Lisbet Poll Hansen og Anette Christiansen.

Handlingsplanen forventes at blive offentliggjort i november.

Handlingsplanens formål er også at *koordinere* både eksisterende og nye aktiviteter, der vedrører virksomheders samfundsansvar på tværs ressortområder. Dette med henblik på at gøre området mere overskueligt for virksomhederne og give regeringen en klarere profil i relation til virksomheders samfundsansvar. Derfor ser vi frem til, at den virksomhedsrettede del af bæredygtighedsstrategien koordineres tæt med Økonomi- og Erhvervsministeriet (Center for Samfundsansvar), for således at skabe den nødvendigt sammenhæng i initiativer, der retter sig mod erhvervslivets miljømæssige ansvar.

Således er virksomheders samfundsansvar (CSR) et godt eksempel på, hvordan bæredygtighed kan fremmes ad frivillighedens vej på en måde så det både gavner den enkelte virksomhed og det omgivende samfund.

Erhvervs- og Selskabsstyrelsens har ikke yderligere bemærkninger.

FDB & Coop

FDB og Coops synspunkter til regeringens debatoplæg Grønt ansvar, Juni 2007.

FDB og Coop mener grundlæggende, at det er positivt, at regeringen lægger et så vigtigt område som en kommende bæredygtighedsstrategi ud til en bred debat.

En stærk strategi skal beskrive klare målsætninger og hvilke midler man har til at præge udviklingen i den ønskede retning. Debatoplægget kommer meget bredt omkring og har et meget forskelligartet detaljeringniveau, hvilket i nogle tilfælde medfører, at der mangler klare målsætninger. Debatoplægget får derfor til tider mere karakter af en statusrapport end en egentlig fremtidig strategi.

En beskrivelse af allerede igangværende initiativer fungerer fint som en metode til at beskrive, på hvilken baggrund de forskellige emner tager udgangspunkt. Grundlæggende bør en strategi dog ikke indeholde opremsninger af allerede igangværende handlinger, men i højere grad beskæftige sig med fremtidige tiltag, mens allerede igangværende initiativer bør placeres i et baggrundsdokument.

Generelt savner vi, at der i debatoplægget bliver trukket nogle paralleller til, hvordan man i Danmark har overvejet at leve op til de internationale målsætninger og en præcisering af, hvordan Danmark som nation vil tage del i de internationale forpligtelser.

En lang række af de centrale emner i debatoplægget har afsæt i internationalt anerkendte emner og indsatsområder, uden at det fremgår eksplicit. Det er for os vigtigt, at der refereres til disse, ikke mindst at målsætninger og handlinger har direkte reference til de internationale forpligtelser. I bæredygtighedsstrategien, som den er skitseret og forklaret i debatoplæggets indledning, er det tydeligt, hvordan de internationale forpligtelser ikke er et integreret element. Det mener vi er en væsentlig mangel, dels fordi mange virksomheder arbejder i internationalt regi, dels fordi regeringens udspil i bæredygtighedsstrategien selv har påpeget det globale medansvar.

Det er positivt, at debatoplægget inddrager nogle brede betragtninger af de mange miljøindsatser og virkemidler. Vi savner dog en beskrivelse af, hvordan de forskellige virkemidler og indsatsområder vægtes. Det kan med rette gøres i et fremtidigt udkast til høring, inden for hvert af de miljøforhold som er beskrevet i særskilte kapitler. Her bør det også fremgå, hvordan økonomiske ressourcer skal prioriteres for at sikre en gennemførelse af de fremtidige initiativer og handlingsplaner. Det vil give mulighed for at gennemskue ambitionerne på miljøområdet og give et mere kvalificeret hørings svar.

FDB og Coop arbejder i dag ihærdigt på at positionere sig som en ansvarlig virksomhed og deltager som aktiv partner i en lang række af de frivillige erhvervs- og forbrugerrettede kampagner, der nævnes i debatoplægget (1 ton mindre, kampagne for miljømærker og økologi, fyr fornuftigt mv.) Vi mener, det er positivt, at regeringen giver den enkelte borger et personligt medansvar og arbejder for, at borgere bliver bedre til at træffe de rigtige valg. I den sammenhæng er det vigtigt, at det ikke er de enkelte virksomheder alene, der skal bære en formidling af disse kampagner. Det kan til tider være nødvendigt med yderligere ressourcer og forpligtende aftaler for at sikre, at kampagnerne får den ønskede effekt.

Vi er af den opfattelse, at det er nødvendigt at inddrage så mange af markedets aktører i strategien som muligt. Derfor er det positivt, at regeringen også har en bred orientering mod markedets aktører, blandt andet i udvikling af bæredygtighedsværktøjer. Erfaringen har også vist, at mange initiativer, båret af frivillige aftaler, har skabt en positiv effekt. Mange miljøtiltag kan dog ikke bæres af gode anbefalinger og frivillighed alene, og vi finder det derfor nødvendigt med en klarificering af, hvornår der er tale om pålæg/krav og hvornår der er tale om anbefaling/frivillighed.

FDB og Coop arbejder aktivt for at udvikle et sundere og bedre miljø både gennem innovative strategier i virksomheder og oplysning til forbrugere om miljørigtigt forbrug. Således ønsker vi at forblive aktive partnere i det fortsatte arbejde med udvikling og tager glædeligt imod invitationen om at deltage i de videre overvejelser i det "globale fodaftryk".

Slutteligt vil vi gerne bifalde det positive arbejde omkring videreudvikling af indikatorer og målemetoder i europæisk regi og ser frem til det kommende udspil om fælleseuropæiske bæredygtighedsindikatorer, som skal gøre det muligt at sammenligne og vurdere natur og miljøtilstanden i EU-landene. Vi mener, det er et nødvendigt værktøj i den progressive udvikling inden for miljøområdet og håber, regeringen vil implementere det i handlingsplaner såvel som i rapporter på miljøområdet.

På vegne af FDB og Coop.

Brian Skov Sundstrup, Udviklingskonsulent FDB. bss@fdb.dk; 39 47 00 45
Katrine Milman, Miljøchef Coop Danmark. Katrine.milman@coop.dk; 43 86 34 50

Forbrugerrådet

Fra: Hansen, Marianne Mølsted
Sendt: 18. september 2007 09:45
Til: Kjersgård, Lisbeth
Emne: VS: Svar: Høring af regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Høringer [mailto:Hoeringer@fbr.dk]
Sendt: 18. september 2007 09:35
Til: MIM - LS (Kontor postkasse)
Emne: Svar: Høring af regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling

J.nr. DEP 309-00003

Forbrugerrådet har af ressourcemæssige årsager ikke mulighed for at forholde os til "Grønt ansvar. Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling". Forbrugerrådet kan således ikke tages til indtægt for at støtte oplægget eller for at gøre det modsatte.

Med venlig hilsen
Claus Jørgensen
Miljøpolitisk medarbejder
Forbrugerrådet

>>> Kjersgård, Lisbeth <lkj@MIM.DK> 20-06-2007 16:16:19 >>>

Miljøministeriet sender hermed følgende i høring: "Grønt ansvar. Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling" (vedhæftet som pdf-fil).

Høringsfrist mv. fremgår af vedhæftede høringsbrev.

Med venlig hilsen,

Lisbeth Kjersgård

<<2007-0620 Høringsbrev.doc>> <<2007-0619 endelig høringsliste.doc>>
<<Bæredygtig190607_print.pdf>>

Lisbeth Kjersgård
Projekt- og Analyseenheden
Ledelsessekretariatet
E-post: lkj@mim.dk
Direkte tlf: (+45) 33 92 76 91
Mobil: (+45) 25 44 12 12
Fax: (+45) 33 92 76 44

Miljøministeriet * Højbro Plads 4 * DK-1200 København K *
Tlf.: (+45) 33 92 76 00 * mim@mim.dk * www.mim.dk
<file:///C:/Documents%20and%20Settings/lkj/Application%20Data/Microsoft/Signaturer/www.mim.dk>

Denne mail er blevet scannet af <http://www.virus112.com>

Forbrugerstyrelsen

Fra: Hansen, Marianne Mølsted
Sendt: 14. september 2007 10:38
Til: Kjersgård, Lisbeth
Emne: VS: Høring af regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling/
Hej Lisbeth.

Denne er også lagt i omslag.

Mvh
Marianne

Fra: Henriette Pedersen (FS) [mailto:HENR@fs.dk]
Sendt: 14. september 2007 08:36
Til: MIM - LS (Kontor postkasse)
Cc: Louise Palludan Kampmann (FS); Annette Begtorp Michaëlis (FS)
Emne: VS: Høring af regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling/

Tak for fremsendelsen af "Grønt ansvar. Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling". Forbrugerstyrelsen har på vegne af Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender gennemgået materialet og har ingen kommentarer.

Venlig hilsen
Henriette Pedersen

Henriette Pedersen
Fuldmægtig
Forbrugerstyrelsen
Forbrugerpolitisk enhed

Amagerfælledvej 56
2300 København S

Direkte tlf.: 32 66 92 18
Omstilling: 32 66 90 00

E-mail: henr@fs.dk
www.forbrug.dk

Fra: 1-FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse
Sendt: 21. juni 2007 08:03
Til: 1-FS FPTHoering (FS)
Emne: VS: Høring af regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling

Til videre foranstaltning.

Mvh
Susanne

Fra: Kjersgård, Lisbeth [mailto:lkj@MIM.DK]
Sendt: 20. juni 2007 16:16
Til: Amdtsrådsforeningen; raadhuset@frederiksberg.dk; miljoe@tmf.kk.dk; NYK - Nykøbing hovedpostkasse; ODE - Odense hovedpostkasse; RIB - Ribe hovedpostkasse; åå Alle Kommuner; RIN - Ringkøbing hovedpostkasse; ROS - Roskilde hovedpostkasse; AAR - Aarhus hovedpostkasse; AAL - Aalborg hovedpostkasse; tfmiljo@herlev.dk; åå Miljøsamarbejdet Trekant-Vest; rovesta@rovesta.dk; åå Sydjysk Miljøfællesskab I/S; som@somc.dk; åå VestEgnens MiljøSamarbejder; åå Vestsønderjyllands MiljøSamarbejde; 92-gruppen@dn.dk; ad@affalddanmark.dk; lsr@atv.dk; ac@ac.dk; jf@ribeamt.dk; brs@brs.dk; kaskelot@mail.dk; info@cfu-net.dk; coop@coop.dk; DAKOFA Hovedpostkasse; Danmarks Fiskeriforenin

Hovedpostkasse; DK Naturfredningsforening 2; contact@visitdenmark.com; info@dkvind.dk; Dansk Akvakultur; Int@da.dk; dbotf@mail.tele.dk; info@danskbyggeri.dk; db@byplanlab.dk; dcf@dcf.dk; Dansk Energi, Hovedpostkasse; debra@energibranchen.dk; def@danskerhvervsfremme.dk; dgc@dgc.dk; dhs@dhs.dk; di@di.dk; Dansk Landbrug (dl); metal@danskmetal.dk; dof@dof.dk; info@skovforeningen.dk; info@skytteunion.dk; dsf@sportsdykning.dk; dansk.standard@ds.dk; dvl@dvl.dk; dl@landskabsarkitekter.dk; danva@danva.dk; info@dbl.net.dk; copenhagen@dnv.com; Det Økologiske Råd og Selskab; EX-DFFE (DFFE); dongenergy@dong.dk; dtc@dhigroup.com; Emballageindustrien; info@energinet.dk; åå Energistyrelsen; mail@finansraadet.dk; fmk@inet.uni2.dk; Forbrugerrådet 1; 1-FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse; force@force.dk; fri@frinet.dk; jf@greencity.dk; Forsikring & Pension; Niels Bo Sørensen; FVST; sekretariatet@greennetwork.dk; info@nordic.greenpeace.org; mw@roedekro.dk; gapdk@post3.tele.dk; Grønne Familier; htsa@hts.dk; HTS Interesseorganisation; hvr@hvr.dk; imoka@mail.dk; ida@ida.dk; kk@kommunekemi.dk; åå Konkurrencestyrelsen; info@cancer.dk; landscentret@landscentret.dk; Landbrugsrådet; mail@landdistrikterne.dk; sejlet@landsbyraad.dk; llh@levende-hav.dk; info@praktiskoekologi.dk; lo@lo.dk; MKN Miljøklagenævnets hovedpostkasse; formand@davi.dk; cphinfo@maersk.com; sekretariat@nogu.dk; NKN Naturklagenævnets hovedpostkasse; NOAHs Sekretariat (noah); webmaster@novonordisk.com; ofr@oliebranchen.dk; Plantedirektoratet; renosam@renosam.dk; returbat@returbat.dk; ruc@ruc.dk; sekretariatet@danske-smaaer.dk; info@sala.dk; info@sdt.dk; sl@kvl.dk; info@skovdyrkerne.dk; åå Det Kongelige Akademi for de Skønne Kunster; smok@smok.dk; sek@stf.dk; tekno@tekno.dk; info@teknologisk.dk; info@uniscrap.dk; wwff@wwf.dk; info@okologi.dk; jar@dhigroup.com; åå Hovedstadens Udviklingsråd; åå KL; DIR; delta@delta.dk; KVL; åå Erhvervs- og Byggestyrelsen; åå Erhvervs- og Selskabsstyrelsen

Cc: MIM - Ledelsessekretariat; MIM - EUK (Kontor Postkasse); MIM - IK (Kontor postkasse); MIM - KONC (Kontor postkasse); MIM - MS (Kontor postkasse); MIM - Presse; MST - Direktionen (Enhedens postkasse); SNS - Direktionens postkasse; KMS - Direktionen

Emne: Høring af regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling

Miljøministeriet sender hermed følgende i høring: "Grønt ansvar. Regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling" (vedhæftet som pdf-fil).

Høringsfrist mv. fremgår af vedhæftede høringsbrev.

Med venlig hilsen,

Lisbeth Kjersgård

<<2007-0620 Høringsbrev.doc>> <<2007-0619 endelig høringsliste.doc>> <<Bæredygtig190607_print.pdf>>

Lisbeth Kjersgård
Projekt- og Analyseenheden
Ledelsessekretariatet
E-post: lkj@mim.dk
Direkte tlf: (+45) ...
Mobil: (+45) ...
Fax: (+45) 33 92 76 44

Miljøministeriet • Højbro Plads 4 • DK-1200 København K •
Tlf: (+45) ... • mim@mim.dk • www.mim.dk

Forsikring og Pension

Andersen, Brian

Fra: Heidi Hylleborg [heh@ForsikringensHus.dk]

Sendt: 14. september 2007 12:30

Til: MIM - LS (Kontor postkasse)

Cc: Torben Weiss Garne

Emne: Høringsvar til regeringens debatoplæg om en strategi for bæredygtig udvikling- Lagt i omslag til LKJ

Til rette vedkommende

På vegne af F&P fremsendes hermed høringsvar til regeringens debatoplæg fremsendt til høring den 20. juni 2007:

Debatoplægget giver umiddelbart ikke anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Heidi Hylleborg

Fuldmægtig, cand. jur.

Amaliegade 10, 1256 København K

Tlf. 3343 5500, Tlf. direkte 3343 5532

Fax 3343 5501

heh@ForsikringensHus.dk

www.ForsikringensHus.dk